

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2025-06-11

Dnr 2025/00616-2

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över SOU 2025:22 Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet och hemställen från Konkurrensverket om företagskoncentrationer

Er referens: KN2025/00748 och KN2025/00567

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Yttrandet inskränker sig till frågor som berör Kommerskollegiets ansvarsområden.

Remissen omfattar ett antal åtgärder som sammanfattningsvis syftar till att skapa en mer rättvis och effektiv konkurrens vilket är centralt för en väl fungerande inre marknad och därför något Kommerskollegium som utgångspunkt stödjer fullt ut. Vi noterar att Konkurrensverket bedömer att förslagen ligger i linje med EU-rätten och har inga invändningar mot den slutsatsen och den bakomliggande analysen.

Utifrån vårt ansvar att verka för en väl fungerande inre marknad och fri rörlighet ser Kommerskollegium dock risker när nationella myndigheter ges befogenheter att preventivt kunna förelägga företag att ändra beteenden eller strukturer, även om förbättrad konkurrens i sig utgör ett vällovligt syfte. I betänkandet beskrivs att frågan om införandet av flexibla verktyg, som skulle möjliggöra ingripande på marknader som helhet för att främja konkurrensen, har övervägts på EU-nivå men inte lett till något bredare initiativ. När medlemsstater istället ensidigt inför sådana nationella befogenheter finns det risk för regulatorisk fragmentering liksom eventuellt olikartade tolkningar och marknadsåtgärder i medlemsstaterna. Företag som agerar i flera medlemsstater skulle därför kunna hamna i en situation att behöva anpassa sig till olika förhållningssätt vilket kan påverka viljan att expandera till andra medlemsstater och således motverka syftet med den inre marknaden. Långtgående befogenheter som tillåter ingripanden utan tydliga transparenta kriterier i författning kan också påverka förutsebarheten och riskera att skapa ett mer osäkert investeringsklimat enligt vår bedömning.

Mot bakgrund av ovanstående är det angeläget att möjligheten för Konkurrensverket att kunna förelägga företag att ändra beteenden eller strukturer utformas på ett sätt som säkerställer rättssäkerhet, förutsebarhet och används på ett proportionerligt sätt. Rätt utformat kan verktyget dock främja konkurrens och mångfald av aktörer, vilket gynnar den inre marknaden och konsumenterna.

Avslutningsvis gör vi bedömningen att de remitterade förslagen inte aktualiserar EU:s anmälningsspecifika procedurer för varor och tjänster, som Kommerskollegium administrerar.¹

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg i närvaro av utredare Mia Salborn Hodgson, föredragande. I den slutliga handläggningen har även ämnesråd Anna Graneli och utredare Ralph Eliasson deltagit.

¹ Det avser EU-direktiven 2015/1535 (anmälningsspecifika direktivet) och tjänstedirektivet 2006/123.